

Nine-Banded Books. Caveat Lector!

Chip Smith provozuje nezávislé a ikonoklastické nakladatelství Nine-Banded Books se sídlem v Charlestonu v Západní Virginii. Dále je editorem Hoover Hog, dříve „zinu“, nyní blogu.

Knižní nabídka i zájmy Nine-Banded Books a Counter-Currents se v mnoha ohledech překrývají. Obě vydavatelství například publikovaly knihy od Jonathana Bowdena a Andyho Nowickiho. Nine-Banded Books vydalo také román Tita Perdua *The Node*. Najdou se ale i oblasti, kde se naše nabídka příliš nepřekrývá. Nine-Banded Books vydává třeba Petera Sotose, knihy o antinatalismu nebo revizionismu holokaustu.

Cílem tohoto rozhovoru je seznámit mě i mé čtenáře s kolegou z alternativně pravicového vydavatelství a jím vydávanými autory.

Greg Johnson: Chipe, řekni nám něco o svém dospívání, odkud jsi, kam jsi chodil do školy, kdo vlastně jsou „tví“ lidé?

Chip Smith: Narodil jsem se a vyrůstal v dělnické rodině v centrální části Apalačského pohoří. Naši se rozvedli, není moc co vyprávět. Dost lidí, co mělo rozum, tuto oblast opustilo, já ale z nějakého důvodu zůstal. Koncem 80. let jsem málem vyletěl ze střední školy a podařilo se mi dostat na státní vysokou školu nevalné úrovně. Tam jsem se naučil pár věcí a získal zcela

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

zbytečný titul. Když se mi nepodařilo zajistit si adekvátní profesní uplatnění, dělal jsem stavební práce pro svého otce, až do chvíle, kdy jsem narazil na bývalého profesora filozofie, který mi nabídl práci ve svém antikvariátu. Moc se mi ta práce líbila, hodně jsem se naučil o knihách: o regionální literatuře, jak poznat první vydání, o knižním obchodě. Moje sbírka knih rychle rostla, dost jsem tehdy četl.

Po několika letech antikvariát zkrachoval a já byl zase tam, kde jsem začínal. Pracoval jsem v čistírně, pak dělal nějakou mizernou práci pro místní tiskárnu, údržbáře bytového komplexu a nějaká další zaměstnání. Nakonec jsem narazil na něco výdělečnějšího a zůstal u toho. Vydávání jsem chtěl dělat vždycky, největší překážkou byly právě peníze. Nevydělávám je vydáváním knih.

Co se týče mých „předků“, nejsem si příliš jistý. Možná že s příjmením jako „Smith“ se vám genealogie nezdá tak romantická, nebo jsem proto, že jsme s rodinou příliš dobře nevycházeli, nikdy necítil potřebu prozkoumat svůj rodokmen. Kdo četl knihu *Albion's Seed* (Sémě Albionu), jistě ví, že podhůří Apalačských hor bylo z drtivé většiny osídleno skotsko-irským obyvatelstvem ze čtvrté migrační vlny z britského, anglo-skotského pomezí (*Borderlands*). Z toho mála, co vím, tak se moje kořeny ubírají více po řekněme nizozemsko-britské linii. Přišlo by mi zábavné říkat si **Melungeon** (smíšené evropsko-indiánsko-africké populace), ale moje blond vlasy a modré oči příliš jasně svědčí o opaku.

Pokud jste měl na mysli moji krevní skupinu, tak bych vyjmenoval skeptiky, outsidersy, monomaniaky, „kontrariány“ nebo citlivé ztroskotance. Každý, kdo měl někdy srdce, abych citoval Lou Reeda (s vírou, že jedině já stojím na straně těch, co mají srdce na správném místě). To jsou „moji lidé“.

GJ: Kdy jsi Nine-Banded Books založil a jaký je význam toho jména?

ChS: Kniha od Bradleyho Smithe – *The Man Who Saw His Own Liver* (Muž, který viděl svá vlastní játra) – šla do tisku koncem roku 2007, takže k formálnímu založení 9BB došlo právě tehdy. Bradleyho jsem oslovil asi o rok dříve ohledně vydání jeho volně autobiografického románu *A Personal History of Moral Decay* (Osobní deník morálního úpadku). Bradley ale cítil, že na ní potřebuje ještě zapracovat, a tak jsme vydali *Liver*. Jedná se o novelizaci jedné jeho jednoaktovky, počátkem 80. let hrané a také hojně recenzované, ještě než byl její autor spojován s revizionismem holokaustu. Myslím si, že v románové podobě funguje dobře, ačkoliv leckomu možná přijde jeho protijaderné vyznění z dob studené války poněkud staromódní. Snažil jsem se to vyřešit ve své předmluvě a Bradleyho Smithe jsem se snažil vykreslit jako neprávem opomenutého spisovatele. Jeho díla mi připomínají Richarda Brautigana.

Nejsem si ale jistý, jestli došlo k založení vydavatelství jako takovému. Už jako teenager jsem sledoval nezávislé tiskoviny, stejně jak hudební nadšenci sledují nahrávací společnosti a vždycky mě přitahovala myšlenka, že podnikavý jednotlivec by postupně mohl převzít otěže a formovat literární proud. Myslím, že právě něco takového v podstatě udělal **Barney Rosset** s *Grove Press* a *Evergreen Review*. Jeho příklad pro mě byl inspirací.

Dalším pak byl Adam Parfrey z Amok Press a Feral House. Vzpomínám si, jak jsem někdy když mi bylo 17 let četl jeho *Apocalypse Culture*. V té době to byla ohromující kniha a já jsem odcházel od ní s pocitem, že publikování knih je – nebo může být – určitou formou vystoupení garážového punku. Parfrey měl skvělý kurátorský instinkt, kterým se vymykal. Kniha *Apocalypse Culture* byla inzerovaná jako intelektuální obdoba přehlídky zrůdiček, ale právě tahle vějička tomu dodávala na zajímavosti. Jakmile jste vešli, zjistili jste, že slibovaný morbidní lunapark skrývá mnohem víc než podráždění buržoazního útlocitu.

Při pohledu zpátky mi přijde, že Parfrey lidem podával velmi vydatnou dávku toho, co Sister Y (Sarah Perry) nazval „insight pornem“. Tedy druh podívané, která přehodí vaši mentální polaritu a dle jejích slov, vás „epistemicky vytlačí z vaší reality“. Šok má cenu pouze tehdy, když rezonuje a zde myslím hodí zmínit jeho *Rants and Incendiary Tracts* a *Cult Rapture* – které na mě zanechaly silný dojem i po letech.

Každopádně šlo ze zpětného pohledu o semínko, které časem vzešlo. Samozřejmě trvalo ještě roky, než jsem se dostal k vydávání knih. Prvně jsem vydával zin *Hoover Hog*, ale nebyl jsem si ještě úplně jistý v tom, co dělám. Víím, že jsem si objednával spousty „okrajové“ literatury a prohrabával se mnoha knihami v místní univerzitní knihovně. Procházel jsem si knihy, články nebo poznámky pod čarou a dohledával díky nim další literaturu, dokud jsem se zcela neponořil do těchto kontroverzních děl, která mou pozornost úplně pohltila.

Tehdy se mi opravdu líbilo, jak Jim Goad dělal zin *Answer Me!* – nemilosrdný humor a inteligentně osobní přístup k problematickým tématům. Myslím si, že mi to poskytlo vodítka, když jsem začal své nesourodé zájmy – kriminologii, neortodoxní sexuologii, revizionismus, **sociobiologii**, **bioetiku** atd. – transformovat do nevýdělečného novinářského koníčku. Zinová kultura tehdy fungovala dobře a tak jsem vypustil dvě čísla *Hoover Hog* do éteru, bez výsledku. Ve skutečnosti totiž moc dobrá nebyla.

Vím, že by člověk měl z takovýchto věcí prostě vyrůst, ale já to prostě nikdy neudělal. Opožděně jsem přešel na web, někdy v roce 2005 oživil *Hoover Hog* jako blog a tehdy jsem se taky pevně zavázal vydávat knihy.

Název? Odkaz na starého přítele pásovců devítipásého (*nine-banded armadillo*). Pozadí je trochu kuriózní: za krize se jim říkalo „Hooverovi vepři“, protože lidé v úzkých si často místo vepřového mohli dopřát nanejvýš pásovců. „Nine-Banded Books“ tak jen dokresluje dokonalé. Neexistuje tedy žádný hlubší význam názvu, i když víím, že někteří čtenáři předpokládali, že slovo „Banded“ je míněno jako homonymum pro „Banned“ (*zakázaný*).

Na vysoké jsem psal referát o využití pásovců při výzkumu malomocenství a zjistil jsem, že o těch maličkých potvůrkách neustále přemýšlím – do té míry, že výjevy pásovců splynuly s čímkoliv, co jsem zrovna četl. Možná jsem se snažil jen vyléčit chvilkovou neurózu, nevím. Jsou to opravdu zajímavá zvířata. Rodí vrhy čtveřice identických mláďat.

GJ: Autoři 9BB jako Tito Perdue, Jonathan Bowden a Andy Nowicki náležejí do sféry nové nebo alternativní pravice. Vydáváte také revizionistická díla Bradleyho

Smithe, L. A. Rollinse a Samuela Crowella, jejichž čtenáři patřívají krajní pravici. Řekni nám o svých intelektuálních a politických názorech. Jak to, že jsi nakonec skončil vydáváním ideozločinců?

ChS: Mé spojení s alternativní pravici je mnohem víc náhodné či podružné, než by leckdo řekl či očekával. Na pravici je opravdu spousta „snadných cílů“ v podobě nápaditých, provokativních a vynikajících děl. Mainstreamoví vydavatelé se jich štítí, protože se snad trochu ironicky řídí svou politickou citlivostí. Já naivně jen chci, aby tyto knihy existovaly.

S Andym jsem se spojil poté, co jsem četl jeho díla v pravicově anarchistickém časopise *The Last Ditch*. Když mi pak poslal rukopis *Considering Suicide* (Meditace nad sebevraždou), přečetl jsem jej na několik posezení a hluboce se mi přičila většina jeho světonázorů – či jeho hlavního hrdiny. Zároveň jsem cítil, že kniha „funguje“: je v ní cosi šibalského a snad i proto, že jsem přesvědčený ateista se mi líbila myšlenka vydat román, který brnká na onu zvláště teo-reakční, kierkegaardovskou strunu. Zdá se, že dnes si každý hraje na „spřízněné týmy“, ale dle mého názoru takové stranické smýšlení čtenářskému zážitku vyloženě škodí. Pro mě je trvalou hodnotou literatury to, že vám umožňuje dát bokem předsudky a dostat se do hlavy někomu – ať už jde o osobnost, učence, polemika, psychotika nebo vše výše uvedené v jednom – kdo vidí svět z jiné perspektivy. Rád bych si myslel, že dříve tomu lidé rozuměli lépe.

Moje politické smýšlení se vždy klonilo k libertariánství a nechuti k autoritářství. Když jsem byl mladší, někdy jsem se o tom vášnivě hádal, ale dnes už jsem se vlastně smířil s myšlenkou, že politika je do značné míry záležitostí estetiky. Nenávidím daně, kontrolu zbraní, zákaz drog, cenzuru ze stejného důvodu, proč nenávidím filmy Kevina Smithe a smrad ze sluncem rozpálených přejetin: protože mám hluboko ve své přirozenosti uložený impulz z duše si hnusit všechno, co mě zbytečně prudí nebo smrdí jak bolavá noha.

Přiznám se také, že jsem náchylný k romantickým nebo nostalgickým rozmarům, občas do takové míry, že jsem trochu i bručoun. Chybí mi kouřem naplněné bary, psi ve volném výběhu v sousedství, příležitostné řízení pod vlivem alkoholu, homosexuálové jakožto kulturní psanci, nebezpečné vybavení hřišť a zůstávám tvrdohlavě rozpolcený ohledně bezpečnostních pásů. Zvýrazňují takové tendence můj krypto-reakcionářský styl? Nevím. Myslím, že extremismus je více osvětlující než hlídaný diskurz.

Musím se přiznat taky k náchylnosti k romantickým a nostalgickým vrtochům, často zahnaných až k mrzoutství. Chybí mi zakouřené bary, volně pobíhající psi ze sousedství, nonšalantní příležitostné řízení pod vlivem, homosexuál coby kulturní psanec a nebezpečné hračky na dětských hřištích, ostatně pevně zastávám rozhodnou ambivalenci k bezpečnostním pásům v autech. Dodává to na věrohodnosti mé personě krypto-reakcionáře? Nejsem si jistý. Obecně ale považuji extremismus za přínosnější než uměřený diskurz.

Mám jen jednu protilibertariánskou výtku a nejedná se o imigraci, ale o dobré životní podmínky zvířat. Alespoň teoreticky si dokážu představit, jak mohou být negativní projevy

otevřených hranic vyřešeny v rámci systému založeném na **soukromém vlastnictví** (samozřejmě si uvědomuji, že v takovém systému nežijeme). U chovu hospodářských zvířat s vysokým výnosem se však domnívám, že se potýkáme s problémem *sui generis*, kdy efektivita trhu směřuje k vytváření obrovského množství velice skutečného utrpení. Nejsem si jistý, co se s tím dá dělat ve světě, kde jsou v módě paleolitické diety, a slanina se stala symbolem obžerné rozkoše, považuji to ale za velmi znepokojivé. Vývoj laboratorního masa vidím jako pozitivní obrat a vkládám mírnou naději do toho, že vylepšená technologie a lepší chuť levnější alternativy k živému masu povede k přehodnocení průmyslového zacházení se zvířaty. Nedávná teze Stevena Pinkera o úpadku násilí je v této oblasti přinejmenším povzbudivým impulzem, když se soustředí se na dramatické proměny v morálním vnímání.

Moje širší intelektuální dispozice jsou možná trochu komplikovanější v tom, že se snažím čerpat z různých proudů, abych pochopil svět. Opravdu mě zajímá sociální chování kolektivu a sociologie formování víry. To zahrnuje celou řadu témat: klamné lidové představy, hoaxy, masové hysterie, módní výstřelky a mánie, morální paniku – vše od módních diet až po válečnou horečku.

Podobně mě vždycky fascinoval – a znepokojoval – záhadný proces, jak víra a ideje kulturně zakoření, či jak by řekl Jonathan Haidt, jsou „sakralizovány“. Víte, že k tomu dochází, když jsou linie zkoumání odporující ortodoxii stigmatizovány (či dnes v některých případech zakázány zákonem).

Myslím, že zaklínadlo o „popírání“, ať už se mluví o popírání holocaustu nebo nesouhlas s klimatickou změnou či jakoukoliv jinou disidentskou perspektivu, lze v tomto procesu chápat jako ošklivý argumentační faul. Tím, že někoho nazvete „popíračem“ signalizujete nejen svou věrnost nějakému zakořeněnému obecně přijímanému názoru, současně také vylučujete možnost v dobré víře vedené intelektuální diskuze s protikladnými argumenty nebo důkazy.

Tak se rodí tabu a tak je korumpován diskurz. Můžeme to vidět i v náboženském kontextu, (kde roli někdejších „heretiků“ a „odpadlíků“ dnes plní „popírači“), ale jeho sekulární napodobenina je zákeřnější a obecně odmítá kritické analýzy. Myslím si, že mnoho z knih, které publikuji – určitě sem patří Crowellova *The Gas Chamber of Sherlock Holmes* (Plynová komora Sherlocka Holmese) – lze na určité úrovni chápat jako rušivé experimenty proti převládající nomenklatuře.

GJ: Pověz nám o knize Jonathana Bowdena *Mad* a jak ses dostal k její publikaci.

ChS: Začátkem 90. let jsem si objednal originální výtisk knihy *Mad* od Egotist Press z katalogu Loompanics. Miloval jsem ji tehdy a miluji ji i dnes. Těžko ji nějak popsat. Jedná se o horečnatou prózu, soustředěnou kolem hobbesovských sporů. Učenost jako *art brut*. Nikdy jsem si nebyl jistý, kam tuto prózu zařadit. Miluji ale modernistickou hudbu a naléhavost celého díla. Dokonce jsem si zamiloval i syntaktické idiosynkrasie, britské slovní hříčky a nejasné věty, na jejichž zachování v dotisku Jonathan trval. Zdůrazňoval, že kniha *Mad* byla v podstatě stirnerovský experiment, což mi dává smysl. Řekl mi, že ji napsal, když byl ještě

teenager, což je ohromující.

K tisku knihy se žádný příběh neváže. Jednoho dne jsem si na ni vzpomněl a zjistil, že nikdy nebyla dotisknuta. Vyhledal jsem si tedy Jonathanovu webovou stránku a poslal jsem mu e-mail, že jeho knihu obdivuji a zeptal jsem se, zda by byl ochotný nechat ji nově vydat pod značkou Nine-Banded Books. Během naší následné korespondence byl velmi laskavý a tak jsme se rychle dohodli na vydání. Nebyl jsem si tehdy příliš vědom politického aktivismu Jonathana Bowdena v prostředí britského nacionalismu a ani by mi na tom nezáleželo. Opravdu si nemyslím, že *Mad* je nějaký pravicový traktát, to v žádném případě.

GJ: Máš v plánu vydat další Bowdenovy knihy?

ChS: Ano. Než zemřel, Jonathan udělil Nine-Banded Books vydavatelská práva na dvě knihy: *Sade* a *Aryan* – obě byly původně vydány už počátkem 90. let, přibližně ve stejnou dobu jako *Mad* a téměř nikdo je pokud vím nečetl. Osobně miluji intenzivní amfetaminový opar jeho „raných“ knih, jejichž pedantický hlas je prosycený množstvím šílené energie. *Sade*, jak jste asi uhodli, je studií – jistě velmi excentrickou studií – o životě a díle markýze de Sade. Nedávno se dostala na čelo seznamu práce, a tak by kniha měla jít do tisku koncem tohoto roku. Ještě čekám, až mi designér udělá obálku. Kniha *Aryan* je úplně jiným dílem, využívá románových postupů ke zkoumání psychologie a praxe nacismu. Reakcionářští čtenáři, kteří by čekali apologii nacismu, však budou velmi zklamaní.

GJ: Pověz nám něco o Titu Perduovi a jak jsi vydal jeho román *The Node* (Uzel).

ChS: Jednoho dne se v mé schránce objevila zpráva od Tita. Napsal mi něco o své práci a zeptal se, zda bych měl zájem podívat se na jeho nový dystopický román, který by všechna zavedenější nakladatelství odmítla. Začal jsem číst rukopis *The Node* bez většího povědomí o Titově tvorbě a brzy jsem se chechtal jako malý kluk. Víím, že se kritici doposud soustředili hlavně na politická a satirická témata knihy, což je správné, ale kniha je pravým ohňostrojem imaginace – a podle mě skutečný komický majstrštyk.

Ještě než jsem knihu dočetl, napsal jsem Titovi a řekl mu, že by pro mě byla čest jeho dílo publikovat, ale velmi opatrně – snad až podezřele opatrně – jsem mu vysvětlil, že jeho literární pověsti by sotva prospělo spojení s mým pofidérním, okrajovým vydavatelstvím. Ujistil mě, že to není problém, že už se ze slušné literární společnosti vyhnal sám – a vůbec, velcí vydavatelé ať táhnou ke všem čertům. A tak kniha vyšla. S Titem bylo ohromné potěšení spolupracovat.

Samozřejmě jsem se poté seznámil s Titovým dílem – tj. s „leeovskými“ romány (včetně nedávno vydaného *Morning Crafts*). Jaký objev. Tito je americký originál a jsem velmi hrdý na to, že jsem *The Node* mohl přidat do katalogu Nine-Banded Books. Přál bych si jen, abych uměl jeho dílo lépe propagovat. Ale to platí pro všechny knihy. Rozesílám *press kity* i výtisky recenzentům, odpovědí je mi ale hlasité ticho. Mám neustálý pocit, že pro své spisovatele nedělám dost.

GJ: Peter Sotos je mi z doslechu povědomý, ale nic jsem od něj nečetl. Řekni nám o něm něco.

ChS: Peter je můj kamarád. Kdysi nás svedl dohromady společný obdiv k dílu Andrey Dworkinové. Během těch let, co se známe, ke mně byl velmi velkorysý a podporoval mě. Vždycky, když se octnu v Chicagu, se těším, jak spolu budeme diskutovat nad sklenkou. Je to bystrý společník a lidem je s ním dobře. Je okouzující a má velký smysl pro humor. Podobně jako hodně spisovatelů budí velice civilním způsobem respekt.

Také ho považuji za skvělého a významného umělce a literáta. V jednom svém epigramu Cioran říká, že jen neustálým narušováním ustálené gramatiky může psaní budit dojem života. Myslím si, že tento epigram na té nejzákladnější úrovni zachycuje alchymistického génia Peterovy tvorby. I když se jeho psaní vyvíjelo, jeho literární rukopis je okamžitě rozpoznatelný a sám jsem upřímně udiven jeho výjimečným osvojením si jazyka – hlavně tím, jak neustále a řekl bych instinktivně přetváří svůj způsob vyjadřování a umně zaznamenává tak křehké proudy vnímání, že by jinak zůstaly nepopsatelné.

Samozřejmě jsem si vědom, že formalistická obrana nikdy u autora jako Peter nemůže obstát a stejně dobře jsem si vědom také hlubokého stigmatu – neexistuje pro to žádné jiné slovo – jehož nádech celé jeho dílo obklopuje. Jeho předmětem je neurotický a „problematický“ sex. Konkrétněji pak pornografie. A ještě přesněji sexuální násilí, jak je zbožštěno v zakázaném jazyce dětské pornografie. A jeho forma, těžko nalézt ideální vyjádření, se ustaluje v jakési nestabilní směsici kritické a zpovědní extrapolace a interpretace. Nic podobného ve světě literatury neexistuje.

Každý biografický text zdůrazňuje, že Peter byl v jakémisi osudovém momentě zatčen za obscenitu a že byl usvědčen z čehosi ještě mnohem horšího. Mikita Brottman ho z dobrého důvodu nazývá „poslední homo sacer“. Nemíním se dohadovat s lidmi kteří si u Petera vystačí s odporem, ale pro čtenáře s širším náhledem na umění, ochotní připustit, že dominantní kulturní narativy – na jaké nepochybně narazíme ve sféru Peterova zájmu nebo snad psaní – jsou řádným terčem narušení, subverze a (bez ohledu na nevábnost zvolené perspektivy) snah o pochopení, bude hodnota jeho díla zjevná.

V mé předmluvě k *Tool*. [tečka je součástí názvu knihy] (nejedná se o dílo, které bychom já nebo Peter označili za reprezentativní), se vymezuji proti „úzcce pojaté obraně“, již někteří kritici předkládají na obhajobu Sotosova psycho-literárního projektu s tím, že nastavuje příslovečné zrcadlo temnému podbřišku společnosti a poskytuje komentář k mediálnímu pokryteckému moralizování. V tom snad je kus pravdy, ale až příliš často z toho čpí zoufalý odér apologie. A upřímně, Peter si zaslouží něco lepšího. Necítím potřebu se omlouvat za literaturu, kterou považuji současně za fascinující, tajemnou, objevnou a znepokojující.

Rosset měl Geneta se Sartreovým požehnáním. My vydavatelé Sotose jsme vkročili nad propast bez záchranné sítě. Ne všichni jistě pochopí, že právě v tom spočívá to kouzlo, ale vsadím se, že intelligence to časem ocení.

Poznámka GJ: Všechny tituly Nine-Banded Books lze zakoupit přímo z jejich **webových stránek** nebo na Amazon.com.

Rozhovor Grega Johnsona **Interview with Chip Smith of Nine-Banded Books** vyšel na stránkách Counter-Currents Publishing 19. srpna 2013.